

O monografie a Râmnicului

Printre recente apariții editoriale semnate de istoricul Corneliu Tamaș am remarcat lucrarea *Istoria Municipiului Râmnicu Vâlcea*, apărută la Editura Conphys. Bazată pe studii și articole publicate anterior, dar și pe o cercetare intensă a documentelor de arhivă, volumul analizează evoluția urbei de la primele semne ale constituirii unor aglomerații umane pe aceste meleaguri până în zilele noastre. Accentul cade pe aportul adus de locuitorii orașului la marile evenimente care au marcat istoria națională, mai ales în epoca modernă și contemporană. Autorul nu neglijează, însă, nici acumulările cantitative și calitative ale societății românești, văzute de la nivelul unui oraș de provincie care a fost angrenat substanțial în derularea unor evenimente cruciale, precum Mișcarea de la 1821, Revoluția de la 1848, Unirea din 1859 a Principatelor, luptele din Primul Război Mondial.

Lucrarea vizează, de asemenea, dezvoltarea economică și culturală a așezării de-a lungul existenței sale istorice. Un rol important în acest proces îl are statutul său de „oraș domnesc”, subordonat direct autorității centrale. Amplasarea sa pe traseul uneia dintre principalele căi de legătură cu Transilvania, existența aici a sediului episcopal sunt doar două dintre cauzele care au dus la înscrierea urbei ca un centru comercial activ, și, în același timp, ca unul dintre cele mai importante centre de iradiere a culturii naționale. Acești factori obiectivi ai dezvoltării sale istorice au făcut ca Râmnicul să devină un oraș cosmopolit, o atracție pentru oameni întreprinzători sau de cultură de diferite naționalități (sași, armeni, bulgari,

sârbi). Activitatea unor episcopi de excepție, precum Chesarie, Filaret, Damaschin, Antim Ivireanul, a determinat ca Episcopia Râmnicului să cunoască în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea o perioadă de mare strălucire culturală, cartea vâlceană fiind mesagera idealurilor de unitate care au dus la menținerea conștiinței naționale la românii aflați sub dominație străină.

Istoria orașului în epoca modernă este urmărită din perspectiva participării locuitorilor acestuia la mișcările care au marcat istoria națională în această perioadă. Deși înfrântă, Revoluția de la 1821 a făcut posibilă înlăturarea domniilor fanariote și impunerea unui regim regulamentar care a încurajat modernizări

accentuate în domeniul economic și administrativ. Noile autorități constituite în virtutea noii legiuiiri au depus eforturi pentru înfrumusețarea orașului. Din punct de vedere economic, Râmnicul este dominat în continuare de mica producție de mărfuri și de activitatea comercială. Efervescența economică din rândul acestor categorii sociale, implicarea lor în viața cotidiană a urbei sunt reflecții ale drumului parcurs de societate spre modernitate. Aspectele din viața economică, socială și politică a Râmnicului prezentate în lucrare ilustrează procesul de consolidare a burgheziei românești și explică implicarea activă a locuitorilor urbei în evenimentele importante ale istoriei naționale din epoca modernă, evenimente care au adus, fiecare, noi transformări în dezvoltarea istorică a orașului.

Evoluția Râmnicului în perioada contemporană este urmărită tot din perspectivă economică, socială și culturală. Autorul își îndreaptă atenția asupra activității partidelor politice pe plan local, asupra dezvoltării urbanistice a acestuia.

Prin organizarea materialului în trei mari categorii – istorie, viață economică, activitate culturală – autorul lansează întâlnirea cititorului cu tot ceea ce a definit dezvoltarea orașului Râmnicu-Vâlcea de-a lungul istoriei sale: evenimentele istorice, activitățile economice și viața culturală intensă. Datele cu caracter istoric și statistic se îmbină cu descrieri care aduc cititorului parfumul unei localități de provincie animată de spiritul întreprinzător al locuitorilor săi, readucând parcă la viață o lume de mult apusă, dar de un farmec aparte.

Sursele de documentare din cele mai diverse (documente de arhivă, studii, izvoare narative, presă) transformă *Istoria Municipiului Râmnicu Vâlcea* într-o lucrare de sinteză ce poate fi oricând un punct de plecare pentru studierea aprofundată a unor aspecte particulare din evoluția acestei urbe.

BOGDAN ALECA

Documente noi în fondurile Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale

În anul 2005, Comisia de Evaluare și Achiziții a Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale a achiziționat de la dl. profesor Tudor Teoteoi 13 documente emise între anii <1555> și 1736, care au intrat în colecțiile *Documente muntenești* și *Documente moldovenești*.

Din cele 13 documente, numai unul este copie, restul fiind originale. Cele mai multe sunt cărți domnești date de Pătrașcu cel Bun, Alexandru Mircea, Mihnea Turcitu, Radu Mihnea, Alexandru Iliăș, Vasile Lupu, Ștefăniță Lupu, Eustratie